

A szerződések határaitra vonatkozó iránymutatások

Bevezetés

- 1.1. A 2010. november 24-i 1094/2010/EU rendelet¹ (a továbbiakban: az EIOPA-rendelet) 16. cikkének értelmében az EIOPA a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II)², valamint különösen a végrehajtási intézkedések 76. cikkének (1) bekezdése és 78. cikke, továbbá 17. és 18. cikke alapján iránymutatásokat bocsát ki³.
- 1.2. Az iránymutatások címzettjei a Szolvencia II. irányelv hatálya alá tartozó felügyeleti hatóságok.
- 1.3. Az iránymutatások a biztosítókra és a viszontbiztosítókra vonatkoznak, céljuk pedig a biztosítási, illetve viszontbiztosítási szerződések határa következetes alkalmazásának előmozdítása a jelenlegi és jövőbeli üzleti tevékenységek közötti határ megállapítása érdekében. Az iránymutatások annak meghatározásához adnak útmutatást, hogy milyen – jövőbeli biztosítási díjakkal kapcsolatos – biztosítási vagy viszontbiztosítási kötelezettségek merülnek fel a végrehajtási intézkedések 17. és 18. cikkének megfelelően az adott szerződés vonatkozásában.
- 1.4. A jelen iránymutatások alkalmazásában az „irányító testületek” kifejezés olyan, egy adott biztosító vagy viszontbiztosító irányítása céljából létrehozott belső testületeket jelent, amelyek ebből eredően nem tekinthetők harmadik félnek, abban az esetben, ha egy adott szerződés felmondásához, egy adott szerződés szerint fizetendő biztosítási díjak elutasításához, illetve egy adott szerződés szerint fizetendő biztosítási díjak vagy ellátások módosításához való jog gyakorlásával kapcsolatban döntést hoznak vagy véleményt nyilvánítanak.
- 1.5. A jelen iránymutatásokban meg nem határozott fogalmak a bevezetésben említett jogi aktusokban meghatározott jelentéssel bírnak.
- 1.6. Az iránymutatások 2015. április 1-jétől alkalmazandók.

1. iránymutatás – Az elvek következetes alkalmazása

- 1.7. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szerződések határai megállapításának elveit – különösen idő tekintetében – következetesen alkalmazzák minden biztosítási és viszontbiztosítási szerződésre.

2. iránymutatás – Egyoldalú jog

- 1.8. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az adott biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződés szerint fizetendő biztosítási díjak vagy ellátások megszüntetésének, elutasításának vagy módosításának jogát egyoldalúnak kell

¹ HL L 331., 2010. 12. 15., 48–83. o.

² HL L 335., 2009. 12. 17., 1–155. o.

³ HL L 12., 2015.01.17., 1-797. o.

tekinteniük abban az esetben, ha e jog gyakorlását sem a szerződő, sem harmadik felek nem korlátozhatják. Ezen iránymutatás alkalmazásában nem minősülnek harmadik félnek a biztosítók és viszontbiztosítók felügyeleti hatóságai és irányító testületei.

1.9. Különösen:

- a) Amennyiben a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a biztosítási díjak és ellátások módosításának hatályba léptetéséhez külső értékelést kell kérnie a jogszabályoknak vagy valamely más, a biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződésen kívüli megállapodás feltételeinek megfelelően, e követelmény megléte csak akkor korlátozhatja a vállalkozás egyoldalú jogát, ha az értékelés a szerződőt vagy bármely harmadik felet feljogosítja e jog gyakorlásának befolyásolására.
- b) A vállalkozások a hírnévvel kapcsolatos kockázatokat vagy a verseny jelentette nyomást nem tekinthetik az egyoldalú jog korlátozásának.
- c) A vállalkozásoknak úgy kell tekinteniük, hogy a nemzeti jogszabályok kizárólag abban az esetben korlátozzák az egyoldalú jogukat, ha e jogszabályok korlátozzák e jog gyakorlását, vagy feljogosítják a szerződőt vagy bármely harmadik felet annak korlátozására.
- d) A vállalkozásoknak figyelmen kívül kell hagyniuk a szerződés szerint fizetendő biztosítási díjak vagy ellátások egyoldalú módosításának jogát, amennyiben a fizetendő biztosítási díjak vagy ellátások a szerződő vagy a kedvezményezett kizárólagos döntésétől függenek.
- e) A vállalkozásoknak figyelmen kívül kell hagyniuk a szerződés egyoldalú felmondásának vagy a szerződés szerint fizetendő biztosítási díjak elutasításának jogát, amennyiben e jog gyakorlása – a szerződés feltételei szerint – biztosítási esemény bekövetkezéséhez kötött.

3. iránymutatás – Kényszerítő erő

- 1.10. A biztosítók és viszontbiztosítók csak akkor ismerhetik el a szerződő biztosítási díj befizetésére történő kényszerítésére való képességüket, ha a szerződő általi befizetés jogilag kikényszeríthető.

4. iránymutatás – A kockázat teljes körű megjelenése

- 1.11. Annak meghatározása során, hogy a biztosítási díjak teljes mértékben tükrözik-e a biztosítási vagy viszontbiztosítási kötelezettségek adott portfóliója által lefedett kockázatokat, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak fel kell mérniük azt, hogy a biztosítási díjak vagy ellátások módosításának időpontjában a vállalkozás minden körülmények között jogosult-e a biztosítási díjak vagy ellátások oly módon történő módosítására, hogy a jövőbeli biztosítási díjak várt jelenértéke meghaladja a portfólió keretében kifizetendő jövőbeli ellátások és költségek várt jelenértékét.
- 1.12. Annak felmérése szempontjából, hogy a biztosítási díjak a végrehajtási intézkedések 18. cikke (3) és (7) bekezdésének megfelelően teljes mértékben

tükrözik-e a biztosítási vagy viszontbiztosítási kötelezettségek adott portfóliója által lefedett kockázatokat, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy e portfólió olyan kötelezettségeket foglaljon magában, amelyek tekintetében a biztosító vagy viszontbiztosító hasonló körülmények között és hasonló következményekkel módosíthatja a biztosítási díjakat és ellátásokat.

- 1.13. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük a biztosított személy vonatkozó jellemzőinek bármely olyan, egyedi értékelését, amely lehetővé teszi a vállalkozás számára, hogy elegendő információt gyűjtsön a biztosított személyhez kapcsolódó kockázatok megfelelő megértéséhez. Az életbiztosítási technikákhoz hasonló módon halandósági és egészségügyi kockázatokra kiterjedő szerződések esetén az egyedi kockázatértékelés lehet a biztosított személy által végzett önértékelés, vagy orvosi vizsgálatot vagy felmérést is magában foglalhat.

5. iránymutatás – A szerződés szétválasztása

- 1.14. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak fel kell mérniük, hogy az elismerés időpontjában van-e lehetőség a szerződés szétválasztására, valamint – mindegyik értékelési napon – figyelembe kell venniük, hogy történt-e olyan változás, amely érintheti az előző értékelést.
- 1.15. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak annak felméréssel kell megállapítaniuk, hogy lehetséges-e egy adott szerződés szétválasztása, hogy a szerződés tartalmaz-e két vagy több, egyértelműen azonosítható részt, amelyek tekintetében különböző, az egyes részekhez kapcsolható kötelezettségek és biztosítási díjak határozhatók meg.
- 1.16. Amennyiben egy adott opció vagy garancia a szerződés egynél több részére is kiterjed, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell állapítaniuk, hogy lehetséges-e a szerződés szétválasztása, vagy az opciót, illetve garanciát a szerződés megfelelő részéhez kell-e társítani.
- 1.17. Amennyiben az adott szerződés a Szolvencia II. irányelv szerinti biztosítási szerződésnek minősül, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak ettől függetlenül úgy kell tekinteniük, hogy a szerződés minden különválasztott része biztosítási, illetve viszontbiztosítási kötelezettségeket keletkeztet.

6. iránymutatás – A szerződés gazdaságosságára gyakorolt megfigyelhető hatás azonosítása

- 1.18. Annak meghatározása során, hogy egy adott eseményre vonatkozó biztosítás vagy egy pénzügyi garancia nem gyakorol megfigyelhető hatást a szerződés gazdaságosságára, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük minden lehetséges, a szerződésből eredő jövőbeli pénzáramot.
- 1.19. A biztosítók és viszontbiztosítók kizárólag abban az esetben tekinthetik úgy, hogy egy adott, ellátásokra vonatkozó pénzügyi garancia megfigyelhető hatást gyakorol a szerződés gazdaságosságára, ha a pénzügyi garancia jövőbeli

biztosítási díjak befizetéséhez köthető, és a szerződő számára megfigyelhető, kereskedelmi tartalmú előnyt biztosít.

- 1.20. A biztosítók és viszontbiztosítók akkor tekinthetik úgy, hogy egy meghatározott, a biztosított személyre hátrányos hatást gyakoroló bizonytalan esemény fedezete megfigyelhető hatást gyakorol a szerződés gazdaságosságára, ha a fedezet megfigyelhető pénzügyi előnyt biztosít a kedvezményezett számára.

7. iránymutatás – A kötelezettségek becslése

- 1.21. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak – amennyiben a szerződés részletei vagy a szerződésben foglalt kötelezettségek teljes köre a szerződés elismerésének időpontjában nem állnak a vállalkozás rendelkezésére – a szerződések határait az összes rendelkezésre álló információ alapján kell megbecsülniük a jelen iránymutatásokban meghatározott elvekkel összhangban.
- 1.22. A vállalkozásoknak ezt a becslést felül kell vizsgálniuk, amint részletesebb információk válnak elérhetővé.

8. iránymutatás – Viszontbiztosítási szerződések

- 1.23. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az elfogadott viszontbiztosítási szerződéseik tekintetében az alapul szolgáló, kapcsolódó biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződések határaitól függetlenül alkalmazniuk kell a végrehajtási intézkedések 18. cikkének rendelkezéseit.

Megfelelési és jelentéstételi szabályok

- 1.24. A jelen dokumentum az EIOPA-rendelet 16. cikke szerint kibocsátott iránymutatásokat tartalmaz. Az EIOPA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.
- 1.25. Az ezen iránymutatásoknak megfelelő vagy megfelelni kívánó, hatáskörrel rendelkező hatóságok megfelelő módon átültetik ezeket az iránymutatásokat szabályozási vagy felügyeleti rendjükbe.
- 1.26. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a lefordított változatok kiadását követő két hónapon belül vissza kell igazolniuk az EIOPA felé, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni a jelen iránymutatásoknak, az esetleges meg nem felelés indokainak megjelölésével.
- 1.27. Ha e határidőn belül nem érkezik válasz, úgy kell tekinteni, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nem felel meg a jelentéstételi kötelezettségnek, és a jelentésben így kell szerepeltetni.

Felülvizsgálatokra vonatkozó záró rendelkezés

- 1.28. A jelen iránymutatásokat az EIOPA vizsgálja felül.